

Міністерство освіти і науки України
ДВНЗ «Ужгородський національний університет»
Кафедра фінансів і банківської справи
Департамент фінансів Закарпатської обласної державної адміністрації
Закарпатський регіональний центр соціально-економічних
і гуманітарних досліджень НАН України
Полтавський національний технічний університет імені Юрія Кондратюка
Харківський національний економічний університет імені Семена Кузнеця
Вища школа бізнесу у м. Домброва Гурніча (Республіка Польща)
Кошицький технічний університет (Словацька республіка)
Політехнічний інститут у м. Пожега (Республіка Хорватія)
Університет Яна Євангеліста Пуркіне в Усті-над-Лабем (Чеська республіка)
Західний університет «Васіле Голдіш» в м. Арад (Румунія)
Батумський державний університет ім. Шота Руставелі (Грузія)

ФІНАНСОВО-КРЕДИТНА СИСТЕМА: ВЕКТОРИ РОЗВИТКУ

**Збірник матеріалів
III Міжнародної науково-практичної конференції**

(26 квітня 2018 р., м. Ужгород, Україна)

УДК 336 (477) (063)

Ф59

Рекомендовано до друку Вченою радою економічного факультету ДВНЗ «Ужгородський національний університет», протокол № 9 від 27.04.2018 року.

Відповідальний за випуск:

Варцаба Віра Іванівна — завідувач кафедри фінансів і банківської справи економічного факультету ДВНЗ «УжНУ», д.е.н., доцент.

Редакційна колегія:

Пойда-Носик Ніна Никифорівна — професор кафедри фінансів і банківської справи ДВНЗ «УжНУ», к.е.н., професор.

Чубарь Оксана Геннадіївна — доцент кафедри фінансів і банківської справи ДВНЗ «УжНУ», к.е.н., доцент.

Огородник Валерія Олегівна — доцент кафедри фінансів і банківської справи ДВНЗ «УжНУ», к.е.н., доцент.

Заславська Ольга Ігорівна — доцент кафедри фінансів і банківської справи ДВНЗ «УжНУ», к.е.н.

Стегура Віктор Вікторович — викладач кафедри фінансів і банківської справи ДВНЗ «УжНУ».

Лийзьо Наталія Василівна — асистент кафедри фінансів і банківської справи ДВНЗ «УжНУ».

Ф59 Фінансово-кредитна система: вектори розвитку: збірник матеріалів III Міжнародної науково-практичної конференції (м. Ужгород, 26 квітня 2018 р.) – Ужгород: Видавництво УжНУ «Говерла», 2018. – 180 с.

Збірник укладено за матеріалами III Міжнародної науково-практичної конференції «Фінансово-кредитна система: вектори розвитку», яка відбулася 26 квітня 2018 р. у ДВНЗ «Ужгородський національний університет». Матеріали авторів містять різні точки зору з теоретичних та прикладних засад розвитку фінансово-кредитної системи держави та регіонів, які охоплюють: управління державними фінансами; проблематику розвитку грошово-кредитного ринку; вдосконалення механізмів фінансового менеджменту підприємництва; розбудову ринку страхових послуг; актуальні питання зміцнення фінансової безпеки; тенденції розвитку зовнішньоекономічних відносин, що в сукупності виступають ключовими факторами процесу перебудови національної та глобальної моделі фінансово-кредитних відносин.

Матеріали друкуються в авторській редакції. Редакція не завжди поділяє думку та погляди авторів. Відповідальність за достовірність фактів, власних імен, назв, цитат, цифр та інших відомостей несуть автори публікацій.

УДК 336 (477) (063)

© Автори тез, 2018
© ДВНЗ «УжНУ», 2018

ЗМІСТ

СЕКЦІЯ 1

МОДЕРНІЗАЦІЯ СИСТЕМИ УПРАВЛІННЯ ДЕРЖАВНИМИ ФІНАНСАМИ

Борейко В.І. ШЛЯХИ ПОСИЛЕННЯ ФІНАНСОВОЇ САМОСТІЙНОСТІ РЕГІОНІВ УКРАЇНИ	9
Ганькович Н.О. ДЕЦЕНТРАЛІЗАЦІЙНІ ПРОЦЕСИ В СУЧАСНІЙ УКРАЇНІ: ОСНОВНІ ТЕНДЕНЦІЇ ТА РЕЗУЛЬТАТИ	10
Грига Х.І. УПРАВЛІННЯ ДЕФЦИТОМ ДЕРЖАВНОГО БЮДЖЕТУ В СУЧАСНИХ УМОВАХ	12
Дубовик С.Г. УПРАВЛІННЯ ПЕНСІЙНИМ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯМ РЕГІОНУ	14
Жук А.О. ПІДХОДИ ДО ВИЗНАЧЕННЯ ТА ДОТРИМАННЯ СТРОКІВ ЕЛЕКТРОННИХ ЗАКУПІВЕЛЬ У СИСТЕМІ «PROZORRO»	16
Костьов'ят Г.І. ШЛЯХИ ЗАПРОВАДЖЕННЯ ЄВРОПЕЙСЬКИХ ПІДХОДІВ РЕАЛІЗАЦІЇ СОЦІАЛЬНОЇ ПОЛІТИКИ В УКРАЇНІ	18
Лазар П.Д., Траньович Ю.П. ОЦІНКА ВПЛИВУ БЮДЖЕТНОЇ ДЕЦЕНТРАЛІЗАЦІЇ НА ФІНАНСОВЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ТЕРИТОРІАЛЬНИХ ГРОМАД	20
Лобунець В.І., Іванова Л.С. БЮДЖЕТНА ДЕЦЕНТРАЛІЗАЦІЯ ЯК НАПРЯМ РЕФОРМУВАННЯ СИСТЕМИ УПРАВЛІННЯ ДЕРЖАВНИМИ ФІНАНСАМИ	22
Мулеса Е.В. БЮДЖЕТНА ПОЛІТИКА РОЗВИТКУ ТЕРИТОРІАЛЬНИХ ГРОМАД В УМОВАХ ФІНАНСОВОЇ ДЕЦЕНТРАЛІЗАЦІЇ	24
Палійчук Т.В. ОСНОВИ РОЗПОДІЛУ ФІСКАЛЬНИХ ПОВНОВАЖЕНЬ І ПОДАТКОВИХ ДОХОДІВ МІЖ РІЗНИМИ РІВНЯМИ БЮДЖЕТНОЇ СИСТЕМИ	26
Radionov Yu. THE BUDGET PROCESS AS AN IMPORTANT FACTOR IN ENSURING THE EFFECTIVE USE OF BUDGET EXPENDITURES	28
Собчук С.І. БЮДЖЕТНЕ ПЛАНУВАННЯ ТА ПРОГНОЗУВАННЯ ЯК ІНСТРУМЕНТ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ЕКОНОМІЧНОГО РОЗВИТКУ	29
Сочка К.А. ФІНАНСОВІ АСПЕКТИ СТИМУЛЮВАННЯ ТУРИСТИЧНО-РЕКРЕАЦІЙНОЇ СФЕРИ РЕГІОНУ	31
Тумасян К.Г., Карпушкіна О.С. ФІНАНСУВАННЯ ОСВІТИ В КОНТЕКСТІ ДЕЦЕНТРАЛІЗАЦІЇ БЮДЖЕТНОЇ СИСТЕМИ УКРАЇНИ	33

СЕКЦІЯ 2

ДІЯЛЬНІСТЬ СУБ'ЄКТІВ ГРОШОВО-КРЕДИТНОГО РИНКУ В УМОВАХ ДИСБАЛАНСІВ

Безрукова А.Р. ВПРОВАДЖЕННЯ ЦИФРОВОЇ ВАЛЮТИ В УКРАЇНІ	35
Варцаба В.І. МАКРОРІВНЕВЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ФІНАНСОВОЇ СТІЙКОСТІ БАНКІВСЬКОЇ СИСТЕМИ	37
Гавриленко О.О. СУЧАСНИЙ СТАН НЕБАНКІВСЬКИХ ФІНАНСОВО-КРЕДИТНИХ УСТАНОВ В УКРАЇНІ	40
Гложик С.І. НБУ ТА ПРОБЛЕМА НЕПРАЦЮЮЧИХ КРЕДИТІВ В БАНКІВСЬКІЙ СИСТЕМІ УКРАЇНИ	43
Гурко І.В. АНТИКРИЗОВА ПОЛІТИКА ЄВРОСОЮЗУ	44
Дмитренко І.В. АНАЛІЗ ІСНУЮЧИХ МЕТОДИК ДО ОЦІНКИ ФІНАНСОВОГО СТАНУ БАНКУ	46
Доценко І.О. МЕТОДИЧНІ ПІДХОДИ ДО ОЦІНКИ ФІНАНСОВОЇ СТІЙКОСТІ БАНКУ	48
Запорожець С.В. ДІЯЛЬНІСТЬ БАНКІВ В УМОВАХ ДИСБАЛАНСІВ	51
Кльоба Л.Г. ФІНТЕХ – НОВІ МОЖЛИВОСТІ ДЛЯ БАНКІВ УКРАЇНИ	52
Ковач Ю.Е. РЕАЛІЗАЦІЯ НБУ РЕЖИМУ ІНФЛЯЦІЙНОГО ТАРГЕТУВАННЯ	54
Костогриз В.Г., Сокурєнко Ю.В. ПРОБЛЕМАТИКА ЯКОСТІ КРЕДИТНОГО ПОРТФЕЛЯ БАНКІВСЬКОЇ СИСТЕМИ УКРАЇНИ В СУЧАСНИХ УМОВАХ	56
Лисок Е.В. АКТУАЛЬНЫЕ БАНКОВСКИЕ РИСКИ И ИХ ВЛИЯНИЕ НА БАНКОВСКУЮ ДЕЯТЕЛЬНОСТЬ	58
Мамалига А.В. ОРГАНІЗАЦІЯ АНТИКРИЗОВОГО УПРАВЛІННЯ В БАНКІВСЬКІЙ ДІЯЛЬНОСТІ	60
Мінкович В.Т., Попфалуші Я.І. НОВІТНІ ПЛАТІЖНІ ІНСТРУМЕНТИ В ФІНАНСОВИХ РЕАЛІЯХ СЬОГОДЕННЯ	61
Носика О.С. ОСНОВНИЙ ІНСТРУМЕНТ МОНЕТАРНОГО РЕГУЛЮВАННЯ В УМОВАХ РЕЖИМУ ІНФЛЯЦІЙНОГО ТАРГЕТУВАННЯ	63
Огородник В.О. ЦІНОВІ ТЕНДЕНЦІЇ НА РИНКУ ЖИТЛОВОЇ НЕРУХОМОСТІ УКРАЇНИ	65

Осташ С.В. ТЕОРЕТИЧНІ ПІДХОДИ ДО ВИЗНАЧЕННЯ СУТНОСТІ БАНКІВСЬКОГО ПРОДУКТУ (ПОСЛУГИ)	67
Поляков В.В. ДИНАМІКА ІНФЛЯЦІЇ В УКРАЇНІ: СУЧАСНИЙ СТАН І ПРОГНОЗИ НБУ	68
Стойка В.С., Ренбилас Р. ПОНЯТИЕ СИСТЕМНОГО БАНКОВСКОГО КРИЗИСА	70
Цюрось Д.Г. FINTECH – КОМПАНІЇ ТА МОЖЛИВІСТЬ ЇХ СПІВРОБІТНИЦТВА З БАНКАМИ	72
Чубарь О.Г., Легеза Н.Е. ЕЛЕМЕНТИ ПОЛІТИКИ КРЕДИТНОЇ РЕСТРИКЦІЇ В МОНЕТАРНІЙ СФЕРІ КРАЇНИ НАПРИКІНЦІ 2017-ПОЧАТКУ 2018 РОКІВ	74
Шуба М.В., Парафінюк Д.І. ОКРЕМІ ІНВЕСТИЦІЙНІ ЕФЕКТИ ФІНАНСОВОЇ ГЛОБАЛІЗАЦІЇ	76

СЕКЦІЯ 3

ВЕКТОРИ УДОСКОНАЛЕННЯ ПОДАТКОВОЇ СИСТЕМИ ДЕРЖАВИ

Bolkvadze L., Tsinaridze R., Aroshidze P. PROBLEMS OF VALUE-ADDED TAX HARMONIZATION IN GEORGIA IN TERMS OF FREE TRADE WITH THE EUROPEAN UNION	78
Булах І.І., Шиманська О.В. НЕОБХІДНІСТЬ ЗАПРОВАДЖЕННЯ СПРОЩЕНОЇ СИСТЕМИ ОПОДАТКУВАННЯ СУБ'ЄКТІВ МАЛОГО ПІДПРИЄМНИЦТВА	80
Ватаманюк О.С. ПЕРСПЕКТИВНІ НАПРЯМИ РЕАЛІЗАЦІЇ ПОДАТКОВОЇ ПОЛІТИКИ В УКРАЇНІ	82
Дружбальская А.С. НАЛОГ НА ДОБАВЛЕННУЮ СТОИМОСТЬ КАК ИСТОЧНИК ФОРМИРОВАНИЯ ДОХОДОВ РЕСПУБЛИКАНСКОГО БЮДЖЕТА	83
Калиняк Н.Ю. ГОЛОВНІ ПРОБЛЕМИ ТА ШЛЯХИ РЕФОРМУВАННЯ ВІТЧИЗНЯНОЇ СИСТЕМИ ОПОДАТКУВАННЯ В СУЧАСНИХ УМОВАХ	85
Лабатій І.І. ШЛЯХИ ОПТИМІЗАЦІЇ ОПОДАТКУВАННЯ В УКРАЇНІ У КОНТЕКСТІ ВДОСКОНАЛЕННЯ ПОДАТКОВОГО ЗАКОНОДАВСТВА	88
Saienko G. ЛОГИСТИКА ВМЕШАТЕЛЬСТВА В УПРАВЛЕНИЕ НАЛОГОВЫМ БРЕМЕНЕМ И ЕГО ОПТИМИЗАЦИЯ	90
Терновська К.Є. ЗАРУБІЖНИЙ ДОСВІД МИТНОГО ОПОДАТКУВАННЯ ТА МОЖЛИВОСТІ ЙОГО АДАПТАЦІЇ ДО ВІТЧИЗНЯНИХ УМОВ	91
Тумасян К.Г., Клокова Л.О. ОПОДАТКУВАННЯ СІЛЬСЬКОГОСПОДАРСЬКИХ ПІДПРИЄМСТВ ЗА СПРОЩЕНОЮ СИСТЕМОЮ	93

СЕКЦІЯ 4

ФІНАНСОВИЙ МЕНЕДЖМЕНТ ПІДПРИЄМНИЦЬКИХ СТРУКТУР ЯК ФАКТОР ЕКОНОМІЧНОГО ЗРОСТАННЯ

Андусаєва К.З. МАРКЕТИНГ ДОВІРИ В БАНКІВСЬКІЙ СФЕРІ	96
Бенца Д.І. НАПРЯМКИ ЗБІЛЬШЕННЯ ОБСЯГУ ФІНАНСОВИХ РЕСУРСІВ ПІДПРИЄМСТВ	97
Волошенко С.В. ШЛЯХИ ПІДВИЩЕННЯ КОНКУРЕНТОСПРОМОЖНОСТІ ПІДПРИЄМСТВА КРІЗЬ ПРИЗМУ ІНВЕСТИЦІЙНОЇ ПРИВАБЛИВОСТІ	100
Вулшинська І.Р. СОЦІАЛЬНА ВІДПОВІДАЛЬНІСТЬ У ПІДПРИЄМНИЦЬКІЙ ДІЯЛЬНОСТІ УКРАЇНИ	101
Hvizdová E. ORGANIC FARMING AS A KEY PILLAR OF SUSTAINABLE TOURISM DEVELOPMENT	103
Добрянська Н.А. КОНТРОЛІНГ ЯК СКЛАДОВА ЩОДО УДОСКОНАЛЕННЯ СИСТЕМИ ФІНАНСОВОГО МЕНЕДЖМЕНТУ ІННОВАЦІЙНИМ РОЗВИТКОМ РЕГІОНУ	106
Зайчук К.А. УПРАВЛІННЯ ТУРИСТИЧНИМИ ПОТОКАМИ ПРОТЯГОМ 2015-2017 РОКІВ У ВОЛИНСЬКІЙ ОБЛАСТІ	107
Ковач Н.І. СОЦІАЛЬНА ВІДПОВІДАЛЬНІСТЬ ЯК СКЛАДОВА СТРАТЕГІЇ РОЗВИТКУ БІЗНЕСУ В УКРАЇНІ	109
Месоедова Ю.Г. УПРАВЛЕНИЕ ВАЛЮТНЫМ РИСКОМ ПРЕДПРИЯТИЙ ПРИ ОСУЩЕСТВЛЕНИИ ЭКСПОРТНО-ИМПОРТНЫХ ОПЕРАЦИЙ	112
Мулінська Г.В. ОСНОВНІ ПІДХОДИ ДО ТРАКТУВАННЯ ПОНЯТТЯ «ВИТРАТИ ОБІГУ» У РОЗДРІБНІЙ ТОРГІВЛІ НАФТОПРОДУКТАМИ	113
Перевозова І.В. ПРИЙНЯТТЯ УПРАВЛІНСЬКИХ РІШЕНЬ ФІНАНСОВОГО ХАРАКТЕРУ З ВРАХУВАННЯМ ВИПЕРЕДЖУВАЛЬНОГО ВПЛИВУ НА ЕФЕКТИВНІСТЬ ДІЯЛЬНОСТІ ПІДПРИЄМСТВА	115
Saienko V. ВОЗВРАЩЕНИЕ К РЕНТОКАПИТАЛИЗАЦИИ КАК ГЛАВНОГО ФАКТОРА ЭКОНОМИЧЕСКОГО РОСТА ЭКОНОМИКИ УКРАИНЫ	116
Семенова В.Г. КРАУДФАНДИНГ ЯК МЕТОД ФІНАНСУВАННЯ ІННОВАЦІЙНИХ ПРОЕКТІВ	118
Соколова Е.О. УДОСКОНАЛЕННЯ УПРАВЛІННЯ ФІНАНСОВОЮ ДІЯЛЬНІСТЮ НА ПІДПРИЄМСТВАХ ЗАЛІЗНИЧНОГО ТРАНСПОРТУ	119

Хилинський В.І. ОРГАНІЗАЦІЙНІ АСПЕКТИ В ОПТИМІЗАЦІЇ ПОДАТКОВИХ ПЛАТЕЖІВ ПІДПРИЄМСТВ СФЕРИ ПОСЛУГ	121
Чепелюк Г.М. ОРГАНІЗАЦІЙНО-МЕТОДИЧНІ АСПЕКТИ УПРАВЛІННЯ ФІНАНСОВОЮ СТІЙКІСТЮ БАНКУ	123
Чепелюк Г.М., Александров В.Ю. ІНВЕСТИЦІЙНЕ КРЕДИТУВАННЯ ЯК ДЖЕРЕЛО ФІНАНСУВАННЯ ІННОВАЦІЙНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ ПІДПРИЄМСТВ	125
Чепелюк Г.М., Воронов С.П. РИЗИК-МЕНЕДЖМЕНТ У ДОСЛІДЖЕННІ РИЗИКІВ ПРИ КРЕДИТУВАННІ ІНВЕСТИЦІЙНИХ ПРОЄКТІВ	126

СЕКЦІЯ 5

ШЛЯХИ ЗМІЦНЕННЯ ФІНАНСОВОЇ БЕЗПЕКИ НА МАКРО- ТА МІКРОРІВНЯХ

Бедненко В.М. ЗАСАДИ ВИЗНАЧЕННЯ ОЗНАК РИЗИКОВОЇ ДІЯЛЬНОСТІ БАНКІВ	129
Бондаревська О.М. АНАЛІЗ ЕКОНОМІЧНОЇ БЕЗПЕКИ РЕГІОНУ (НА ПРИКЛАДІ ПОЛТАВСЬКОЇ ОБЛАСТІ)	131
Кампо Г.М. ПІДХОДИ ДО ОЦІНКИ РІВНЯ ФІНАНСОВОЇ БЕЗПЕКИ ПІДПРИЄМСТВА	134
Кравченко О.А. ОБЕСПЕЧЕНИЕ ФИНАНСОВОЙ БЕЗОПАСНОСТИ ПРЕДПРИЯТИЙ В УСЛОВИЯХ РЫНОЧНОЙ ЭКОНОМИКИ	136
Литовченко О.Ю. ТЕОРЕТИКО-МЕТОДИЧНЕ ПІДГРУНТЯ ФІНАНСОВОЇ БЕЗПЕКИ БАНКУ	138
Мостіпака О.В. КЕРОВАНІЙ ХАОС ЯК КОНЦЕПТУАЛЬНА ЗАГРОЗА УПРАВЛІННЯ РОЗВИТКОМ НАЦІОНАЛЬНОЇ ЕКОНОМІКИ	139
Пінчук С.С. ПЕРСПЕКТИВИ РОЗВИТКУ ІНТЕРНЕТ-БІЗНЕСУ В КОНТЕКСТІ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ФІНАНСОВОЇ БЕЗПЕКИ ПІДПРИЄМСТВА	142
Пітюлич М.М., Нечитайло У.П. ДЕРЖАВНА ІННОВАЦІЙНО-ІНВЕСТИЦІЙНА ПОЛІТИКА РОЗВИТКУ ГІРСЬКИХ ТЕРИТОРІЙ	144
Пойда-Носик Н.Н., Лийзьо Н.В. ЗАГРОЗИ ТА РИЗИКИ ПОДАТКОВОЇ БЕЗПЕКИ ДЕРЖАВИ	146
Святогор В.В. РЕГІОНАЛЬНИЙ ІННОВАЦІЙНИЙ ІНДЕКС ЯК ІНДИКАТОР ЕКОНОМІЧНОЇ БЕЗПЕКИ ДЕРЖАВИ	147
Соловаров А.В. ЗНИЖЕННЯ ПРОБЛЕМНОЇ ЗАБОРГОВАНOSTІ ЯК НАПРЯМ ПІДВИЩЕННЯ РІВНЯ БОРГОВОЇ БЕЗПЕКИ БАНКІВСЬКОГО СЕКТОРУ	150

СЕКЦІЯ 6

ПРІОРИТЕТНІ НАПРЯМИ ФУНКЦІОНУВАННЯ СТРАХОВОГО РИНКУ

Долгий В.Л. НЕКОТОРЫЕ АСПЕКТЫ ЦЕНООБРАЗОВАНИЯ НА РЫНКЕ СТРАХОВЫХ УСЛУГ	152
Євмененко А.О. СОЦІАЛЬНЕ СТРАХУВАННЯ ЯК ФОРМА ФІНАНСУВАННЯ СУСПІЛЬНОГО ДОБРОБУТУ: ТЕОРЕТИЧНІ ЗАСАДИ ТА ПРОБЛЕМИ ОРГАНІЗАЦІЇ	154
Клочанка К.Р. РОЗВИТОК ІННОВАЦІЙ В СТРАХОВІЙ СФЕРІ	156
Копитко М.І. ВПЛИВ ДИСБАЛАНСУ ФУНКЦІОНУВАННЯ СТРАХОВОГО РИНКУ УКРАЇНИ НА РІВЕНЬ НАЦІОНАЛЬНОЇ БЕЗПЕКИ	158
Романовська Ю.А., Харкава Ю.П. МЕХАНІЗМ ФІНАНСОВОГО ПЛАНУВАННЯ СТРАХОВИХ ОРГАНІЗАЦІЙ	159
Тимчак М.В. ОСОБЛИВОСТІ СТРАХОВОГО МЕНЕДЖМЕНТУ: СУЧАСНІ АСПЕКТИ РОЗВИТКУ	161

СЕКЦІЯ 7

ТЕНДЕНЦІЇ РОЗВИТКУ ЗОВНІШНЬОЕКОНОМІЧНИХ ВІДНОСИН У СИСТЕМІ МІЖНАРОДНИХ ФІНАНСІВ

Ambrozy M. SELECTED ISSUES OF CAUSALITY IN ECONOMICS	164
Harkusha V. ANALYSIS OF INTEGRATION PROCESSES OF UKRAINE IN THE WORLD SPACE	166
Заславська О.І. ОСОБЛИВОСТІ ГРОШОВО-КРЕДИТНОЇ ПОЛІТИКИ ШВЕЙЦАРІЇ	168
Мінкович В.Т., Євмененко А.О. ВПЛИВ ІНВЕСТИЦІЙНИХ ПРОЦЕСІВ НА РОЗВИТОК ІТ-ГАЛУЗІ В УКРАЇНІ: ФІНАНСОВИЙ АСПЕКТ	169
Mokrišová V. ENVIRONMENTAL TAXES IN THE SLOVAK REPUBLIC IN CONTEXT OF THE EUROPEAN UNION'S ENVIRONMENTAL POLICY	171
Ożarowski O. RENEWABLE ENERGY TRENDS IN THE WORLD DURING 2016-2017	174
Попович Т.Ю. ШЛЯХИ ПОКРАЩЕННЯ СПРИЯТЛИВОСТІ ВІТЧИЗНЯНОГО ІНВЕСТИЦІЙНОГО КЛІМАТУ В СУЧАСНИХ УМОВАХ	175
Сержанов В.В., Стегура В.В. СПРИЯТЛИВІ МОЖЛИВОСТІ ТРАНЗИТУ ТА ГЕОГРАФІЧНІ ПЕРЕВАГИ	177

*Михайло Пітюлич, д.е.н., професор
ДВНЗ «Ужгородський національний університет», м. Ужгород, Україна
Уляна Нечитайло, к.е.н., науковий співробітник
Закарпатський регіональний центр соціально-економічного та гуманітарних
досліджень НАН України, м. Ужгород, Україна*

ДЕРЖАВНА ІННОВАЦІЙНО-ІНВЕСТИЦІЙНА ПОЛІТИКА РОЗВИТКУ ГІРСЬКИХ ТЕРИТОРІЙ

Гірські регіони, зокрема Українські Карпати, зберігають важливу природну і культурну спадщину та підтримують стабільність екосистем на обширних прилеглих територіях. При цьому гірські регіони наштовхуються на непрості виклики в економічному та соціальному зростанні внаслідок складних для розвитку господарства та життєдіяльності населення природних умов і потребують особливої політики регіонального розвитку. Необхідність такого підходу визнана міжнародним співтовариством, підтверджена ратифікованими Україною важливими міжнародними документами, зокрема Рамковою конвенцією про охорону та сталий розвиток Карпат (Закон України від 07.04.2004 № 1672 IV). Сучасний стан розвитку гірських поселень засвідчує низький рівень адаптації соціально-трудового потенціалу до ринкових умов, недостатню підтримку різних форм підприємницької діяльності, незадовільний стан виробничої, а ще більше соціальної інфраструктури, відсутність виваженої державної політики щодо їхнього розвитку, що в кінцевому результаті посилює диспропорції в економічному розвитку цих територій. Відмічені процеси значною мірою провокують низьку інвестиційну привабливість гірських територій регіону, що стало серйозним гальмом на шляху їх розвитку, оскільки без потужного фінансового капіталу запустити механізм відтворення цих територій практично неможливо.

Головною метою залучення інвестицій на гірські території є стимулювання соціально-економічного розвитку останніх, передусім пріоритетних сфер їх економіки, впровадження високих технологій у сільське і лісове господарство, туризм та лікувально-оздоровчу галузь, стимулювання природоохоронної діяльності, забезпечення переходу місцевих бюджетів на бездотаційний режим.

При розробці цієї політики слід усвідомлювати, що гірські поселення не слід розглядати як економічний придаток, а скоріше як елемент соціально-демографічного розвитку не тільки цих територій, а загалом регіону. Мова йде про те, що на цих територіях ніколи не було і немає зосереджено великого промислового виробництва, чи якихось великих сільськогосподарських кооперацій, чи інших якихось великих виробництв. Внаслідок відсутності сфер докладання праці, тобто відсутності можливості працювати за місцем проживання, тут склалася негативна тенденція, пов'язана з відтоком робочої сили, особливо молоді та жінок, за межу цих поселень, та й взагалі за межі держави. Тому першочерговим завданням зазначеної регіональної політики є стимулювання діючих виробництв, створення нових підприємницьких структур, які би формували нові робочі місця, де були б зайняті в основному місцеві жителі. Запровадження спеціального режиму інвестиційної діяльності при цьому необхідно спрямувати на розвиток економіки гірських районів з орієнтацією на розвиток пріоритетних галузей і продукцію, пов'язану з місцевою сировинною базою,

трудовими навичками місцевого населення, що відповідає високим екологічним стандартам та цілям сталого розвитку.

Пріоритетними напрямками розвитку економіки слід вважати такі, що призводять до результативного стійкого економічного зростання в умовах гірського регіону, а саме: дорожнє господарство, системи зв'язку, комунальне господарство та природоохоронна інфраструктура; агровиробництво та переробка сільськогосподарської продукції; лісове господарство, виробництво виробів з деревини, переробка недеревної лісової продукції; туристично-рекреаційна діяльність – об'єкти розміщення, спортивно-розважальні об'єкти, інфраструктура рекреаційних центрів; сфера послуг; розвиток традиційних народних промислів; організація виробництва нових видів високоліквідної екологічно чистої продукції; використання нетрадиційних джерел енергії; будівництво; реконструкція діючих виробництв з переходом на прогресивні екологічно чисті технології.

Запровадження необхідного режиму стимулювання інвестиційної діяльності пропонується здійснювати на таких концептуальних підходах:

- запровадження системи пільг для інвесторів, яка має служити як інструментом компенсації низьких показників інвестиційної привабливості гірських територій, так і рушієм у реалізації їх відносних переваг;

- поширення преференційного режиму інвестиційної діяльності на види економічної діяльності та виробництва, які націлені на створення робочих місць для місцевого населення; орієнтовані на ефективне використання місцевих природних ресурсів; відповідають високим екологічним стандартам і не несуть загрози природним комплексам гір; забезпечують продукування конкурентоспроможних товарів та послуг і сприяють наповненню місцевих бюджетів;

- створення територій пріоритетного розвитку з метою досягнення ефекту прискореного економічного розвитку гірських територій, вирівнювання соціально-економічних умов проживання населення гірських та рівнинних територій в Україні, що забезпечуватиме збереження демографічного, етнокультурного й екологічного потенціалу гір.

Такі концептуальні підходи на практиці мали б знайти свій прояв у законодавчому встановленні спеціальних рівнів митних платежів, податкові режими та механізми відшкодувань і дотацій стосовно затверджених для них інвестиційних проектів, зокрема пропонується встановити 5 річний мораторій на сплату митних платежів та ПДВ, а також на 3 роки для податку на прибуток, а далі до 5 років функціонування – 50% від його ставки. Також пропонується з боку держави відшкодувати від 10 до 20 відсотків вкладених інвестицій в залежності від пріоритетності діяльності, а також давати дотації за створення нових робочих місць у розмірі 10% від діючих нормативів вартості створення таких місць.

Запровадження таких пільг спричинить ріст зайнятості більше ніж на 3 тисячі чоловік, дозволить залучити більше 10 мільйонів доларів інвестицій, що викличе мультиплікаційний ефект у рості товарного виробництва більше ніж 20 млн. доларів на рік (без сфери послуг) і збільшить податкові відрахування майже на 37 мільйонів гривень, причому фактичні втрати держави при цьому будуть становити майже 2 млн. доларів у вигляді дотацій. З вище відміченого можна зробити висновок, що активізація інвестиційної діяльності позитивно вплине на зайнятість населення в гірських районах; збільшення кількості робочих місць і зниження рівня безробіття

матиме відчутний соціальний ефект, що буде мати відображення у рості рівнів доходів жителів гір, зростанні їх матеріального добробуту тощо.

Список використаних джерел:

1. Закон України «Про статус гірських населених пунктів в Україні» Закон №57/95-ВР від 15.02.95 [Електронний ресурс] – Режим доступу: <http://zakon2.rada.gov.ua>.

*Ніна Пойда-Носик, к.е.н., професор
Наталія Лийзьо, аспірант*

ДВНЗ «Ужгородський національний університет», м. Ужгород, Україна

ЗАГРОЗИ ТА РИЗИКИ ПОДАТКОВОЇ БЕЗПЕКИ ДЕРЖАВИ

Податкова безпека держави є однією з найважливіших складових фінансової безпеки. Податки виступають не тільки головним джерелом фінансових ресурсів держави, а й інструментом впливу на економічні і соціальні процеси. Отже, забезпечення податкової складової безпеки держави – об'єктивна реальність сьогодення не тільки для України, але й для всіх тих країн світу, які обрали модель будови соціально орієнтованої ринкової економіки.

Податкова безпека – це такий стан податкової сфери держави, для якого характерним є захищеність інтересів суб'єктів податкових відносин, стійкість і економічна незалежність податкової системи, що проявляється у стабільності податкового законодавства; здатність податкової системи до розвитку і вдосконалення, спроможність своєчасного виявлення та запобігання потенційних загроз у сфері оподаткування та здатність системи оподаткування в повній мірі реалізовувати усі функції податків як фіскальної так і регулюючої та соціальної з метою максимального узгодження інтересів держави та платників податків [4].

Існує значна кількість факторів загроз та інших деструктивних обставин, які можуть негативно вплинути на стабільність податкової системи. До податкових загроз держави можна віднести ухилення від сплати податків, існування податкової корупції, низький рівень податкової культури, змінність податкового законодавства, надмірні витрати на утримання державного податкового апарату, зростання податкового боргу, нераціональне використання податків. У платників податків виникають такі загрози: нерівномірний та необґрунтований розподіл податкового тягаря між суб'єктами господарювання; висока частка господарюючих суб'єктів функціонують у тіні; відтік національного капіталу в економіку зарубіжних країн; надмірне втручання в господарську діяльність підприємств контролюючих державних органів [3]. Основним джерелом, що створюють загрозу податкової безпеки є податкові ризики. Під податковими ризиками варто розуміти ймовірність виникнення негативних наслідків для податкової системи через неефективність її побудови і функціонування, дії існуючих загроз та впливу на неї зовнішніх і внутрішніх чинників. Отже, загрози є передумовою виникнення ризиків. Відмінністю між ними є те, що ризики є ймовірними і їх можна виміряти кількісно за умови їх настання, тоді як загрози є фактично сформованими небезпеками, які під впливом чинників спонукають до настання зазначених ризиків. Їх взаємообумовленість спричиняє до виникнення фінансових втрат як для суб'єктів господарювання, так і держави, зокрема, внаслідок неефективності їх податкової політики [1].